

kesztőség. Itt volt a rotációs gép is. Emlékszem erre a pillanatra, a rotációval való találkozásra. Mi, akik a harctérről jöttünk, akik úgyszólván elszoktunk a várostól, az aszfalttól, most örömmel láttuk a rotációs gépből kijövő kész újságot. Egy idő után a Szabad Vajdaságból Magyar Szó lett, ez most a legolvasottabb lap Vajdaságban. Erre büszke lehet az egész kollektíva, mindenki, aki ott dolgozik.

Lejegyezte:
BURÁNY Nándor

GÁL LÁSZLÓ NYILATKOZATA*

— ... 1944 decemberében még dörögtek az ágyúk, nem is nagyon messze Újvidéktől. Szabadkán aránylagosan már két hónapos béke volt, már tartottunk egy nagygyűlést, amelyen magyar nyelven is beszélünk, illetve én beszéltem... Mégis meglepetés volt számunkra, hogy máris gondolnak arra, hogy napilapot adjanak ki magyar nyelven, mert hiszen vissza kellene emlékezni a megszállás alatti borzalmakra — nagyon sokan, nagy többség nem számított arra, talán még arra sem, hogy egyáltalán lesz itt még magyar szó, magyar újság.

Mi tudtuk, hogy lesz.

Csak nem szeretném, ha valaki is azt hinné, hogy ez a mi négyünk érdeme volt, hogy megindítottuk már decemberben az első magyar nyelvű napilapot... na, mi nem voltunk olyan bátrak, hogy ilyen ötlettel állhattunk volna elő. A Párt választott ki bennünket, a Párt küldött bennünket Újvidékre.

Bevallom, nem szívesen jöttünk... hát, megszoktuk Szabadkát, szerettük Szabadkát, az első hónapokat nagyon nehezen éltük át itt Újvidéken. De tudtuk, hogy kell az újság, tudtuk, hogy várják azt az újságot, tudtuk, hogy örömet fogunk szerezni azzal az újsággal — és eljöttünk.

Az első napok legszebb élménye volt számomra az az igazi szeretet, amellyel fogadtak bennünket a Slobodna Vojvodina munkatársai, mert hiszen egy házban, egy szerkesztőségi helyiségben dolgoztunk, tulajdonképpen nekik már valamelyes fölszerelésük volt, nekünk meg jóformán semmi, tőlük kaptuk az első írógépet. Aki emlékszik rá, a régi Reggeli Újság helyiségeiben volt mind a két újság; kezdetleges nyomdával, a megmentett nyomdagépek egy részével kezdtük a munkát.

Ma már mindenki tudja, ugye, hogy 1944. december 24-én jelent meg a Szabad Vajdaság első száma. Nem mindenki tudja azonban, hogy mi-

GÁL LÁSZLÓ 1973. december 23-án emlékezett vissza KARTAG Nándor riporter kérésére az Újvidéki Televízió MAGAZIN című műsorában, amely az akkor XXX. évfolyamába lépő Magyar Szóról készült. A 16 mm-es fekete-fehér film az Újvidéki Televízió filmtárában található meg, száma: 102/73.

lyen nehezen készültünk el evvel a kis, kettő-négy oldalas, néha, nagyon ritkán nyolc oldalas napilapocskával. Két nyomdában dolgoztunk, az egyikben szedték a lapot, de ott nem voltak nyomtatógépek, kézikocsival mi szerkesztők toltuk át a szedést a másik nyomdába, és bizony előfordult, meg is írtuk már nemegyszer, hogy a téli utcán, ugye, fölfordult a kiskocsi, széthullott a szedés, akkor másnap nem jelent meg a Szabad Vajdaság.

Mégis szép volt. Szép volt az egész: valami újat kezdeni, valami újat adni, valami szépet, szebbet adni. Ha az eredményeket látom, ha látom a mai, a Forum és a Magyar Szó mai nagy, modern, felszerelt épületét és tudom, hogy még szebb lesz, még nagyobb lesz majd, még újabb lesz, akkor egy kicsit a magam munkájával is meg vagyok elégedve, amennyiben hozzájárultam, bár nem értékelem igazán túl magam.

— Legutóbbi versét a mai [1973. december 23-i] Magyar Szóban találjuk. Mit tud a vers kapcsán mondani?

— A vers egy olvasmányom alapján készült tulajdonképpen. A régi decemberekről, a régi ünnepekről, a régi karácsonyokról olvastam a napokban, arról írtam a Böngészőt is, és így született a vers. Ha megengedik, elmondom:

VERS A DÉLIBÁBRÓL

vére csordul mostan a fenyőnek
ezüstpapír vattapéhely vére
szent tagadás fehér reggelenként
álmodozó hit lesz jóestére

mert este lesz de reggel jó megint
feledni kell az estéli sötétet
de csodálkozni minden hajnalon:
még vagyok még látok még élek

s ha vére csordul mostan a fenyőnek
túléli majd és erdő lesz megint
a fejsze ismét kamrába kerül
s a hajnal ismét új dalokra int

hadd csorduljon hát vére a fenyőnek
s a vattapéhely hozzon szép hitet
hogy ő hó és csöngettyűz a szánkó
nekem neked és mindenkinek

mindenkinek ó te csaló csoda
te ezüstpapír te hit
te biztató te vágy
te vattahópehely te délibáb